

Arkivreferanse: 2025/20069-1
Arkivkode: N02/&38
Saksbehandler: Eli N. Ruud-Olsen
Adm.enhet: Samferdsel - Strategi og utvikling
Dato: 26.10.2025

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Hovedutvalg for samferdsel	12.11.2025	

Oppstart av arbeid med handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport 2027 – 2030

Fylkeskommunedirektørens innstilling til vedtak:

1. Det utarbeides en ny handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport for perioden 2027 – 2030, med mål om vedtak i oktober 2026.
2. Handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport 2027 – 2030 skal beskrive flere scenarier som viser konsekvenser for rutetilbudet ved ulike økonomiske rammebetingelser.

Tron Bamrud
Fylkeskommunedirektør

Bakgrunn:

Dagens handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport har en varighet ut 2026. En ny handlingsplan for neste fireårsperiode bør vedtas innen utgangen av 2026.

En ny handlingsplan må, på samme måte som sist, være forankret i vedtatte politiske mål og føringer. Økonomiske forutsetninger må også legges til grunn.

[Dagens handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport](#) inneholder fire økonomiske scenarier med beskrivelse av fakta og konsekvenser for kollektivtilbudet ved ulike økonomiske rammer. Fylkestinget vedtok i februar, i sak 4/2025 om kollektivtjenester 2026 – kostnadsutvikling og kostnadsreducerende tiltak, at rutetilbudet fra scenario 3a, som vi har i dag, skal ligge til grunn.

I sak 14/2025 om økt mobilitet for innbyggere i Innlandet, står det i vedtakspunkt 2 at fleksible transportløsninger skal være en del av et fremtidig mobilitetstilbud i Innlandet, og at prinsipper skal utarbeides og konkretiseres i neste versjon av handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport. Det presiseres at både bestillingstransport og samkjøring kan være en del av dette.

Vurdering opp mot FNs bærekraftsmål:

Kollektivtransport berører mange av FNs bærekraftsmål, hvor bærekraftsmål nr. 3 God helse og livskvalitet, nr. 11 Bærekraftige byer og lokalsamfunn, nr. 13 Stoppe klimaendringene og nr. 17 Samarbeid for å nå målene er mest aktuelle.

Medvirkning fylkeskommunale råd:

De fylkeskommunale rådene vil bli involvert underveis i arbeidet.

Generell vurdering:

Administrasjonen mener dagens handlingsplan er et godt arbeidsverktøy, og at planen gir en god oversikt over satsingsområder, prinsipper og prioriteringer. Handlingsplanen er på et operativt nivå, og det anbefales at ny handlingsplan utarbeides på samme måte.

Dagens handlingsplan, med beskrivelse av flere alternative scenarier for rutetilbudet, gir en god oversikt over konsekvenser for kollektivtilbudet ved ulike økonomiske rammebetingelser. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at det også i ny handlingsplan utarbeides alternative scenarier som synliggjør rutetilbud og konsekvenser ved ulike økonomiske rammer.

I tillegg til prinsipper og rammer for den ordinære kollektivtransporten, må handlingsplanen også avklare i hvor stor grad, og hvordan, fleksible transportløsninger skal være en del av et fremtidig mobilitetstilbud i Innlandet, jf. vedtak i sak om økt mobilitet for innbyggerne i Innlandet.

Skoleskyss er en lovpålagt oppgave, og utgjorde i 2024 76% av kostnadene for rammeområde kollektivtransport. Dette påvirker i stor grad muligheten for å tilby ordinær kollektivtransport og fleksible transportløsninger.

I tillegg er den økonomiske situasjonen for fylkeskommunens kollektivtransport alvorlig. Den økonomiske krisen skyldes økte kostnader, særlig på grunn av prisvekst på nye kontrakter, krav om utslippsfrie busser og sjåførmangel. Dette er en nasjonal utfordring, som gjelder alle fylkeskommuner, og situasjonen vil påvirke Innlandstrafikk sine muligheter til å gi et godt kollektivtilbud.

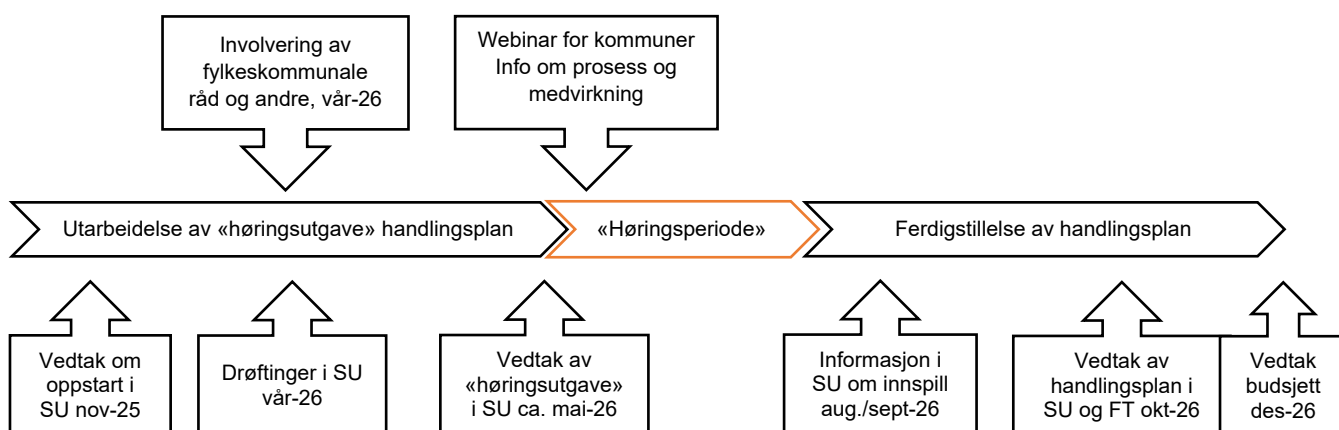
Det forventes en kraftig kostnadsvekst knyttet til fornyelse av busskontrakter i regionene Gjøvik, Hamar og Lillehammer i perioden for ny handlingsplan. Kostnadsveksten forventes å være på nivå med den økonomiske rammen som i dag brukes til ordinær kollektivtransport. Dette vil påvirke kollektivtilbudet i Innlandet i stor grad, og må tas med i vurderingene i utarbeidelsen av ny handlingsplan. Det er behov for økte økonomiske rammer til kollektivtransport, dersom det skal være mulig å opprettholde et rutetilbud på dagens nivå.

Nytt sykehus i Moelv er planlagt åpnet i 2032. Dette vil gi store endringer i dagens pendlerstrømmer, og økt behov for kollektivtilbud i denne regionen. Dette må forberedes i løpet av handlingsplanperioden.

Kollektivtransport er en samfunnskritisk tjeneste. Fylkeskommunen har ansvar for å etablere en plan for sivil transportberedskap for Innlandet, denne planen bør omtales i handlingsplanen.

Hovedutvalget for samferdsel og de fylkeskommunale rådene vil bli involvert i utarbeidelsen av ny handlingsplan. Det må vurderes om det skal arrangeres et felles arbeidsseminar for dette, eller om involveringen skal foregå gjennom de ordinære møtene.

Grov framdriftsplan for arbeidet er vist i skissen under.

Gjeldende handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport ble ved utarbeidelse oversendt fylkets kommuner og interkommunale politiske råd for uttalelse, men det ble ikke gjennomført en formell høringsperiode. I løpet av våren 2026 må det tas en beslutning på hvordan kommuner og interkommunale politiske råd skal få mulighet til å gi innspill til ny handlingsplan. Med dagens økonomiske ramme vil muligheten til å påvirke rutetilbudet være begrenset. I forkant av en periode med mulighet til å gi uttalelse, vil det være viktig at kommuner og andre interessenter gis et realistisk bilde av handlingsrommet for endring.

Konklusjon:

Utarbeidelse av handlingsplan for fylkeskommunens kollektivtransport 2027 – 2030 gjennomføres i henhold til foreslått framdriftsplan.

Handlingsplanen skal beskrive flere scenarier som viser konsekvenser for rutetilbudet ved ulike økonomiske rammebetingelser.